

N:o 12.

Af Herr A. W. Wigardt: Angående beviljande af anslag till fullbordande af jernväg mellan Halmstad och Nässjö.

Huru tvingande än behovet för vestra Småland var af en jernväg, som genom Halland utmynnade vid hafvet, fans likväl ingen möjlighet för de orters innevånare genom hvilka banan skulle sträckas, att med egna medel genomföra företaget. Derföre antogs anbud af engelska entreprenörer, Billups & Makinson, på arbetets verkställande. Desse skulle sjelfva anskaffa anläggningskapitalet emot erhållande af jernvägsaktiebolagets obligationer och aktier samt fri jord och stängsel, dertill äfvensom till kostnader för kontroll och förvaltning erforderliga medel genom frivilliga bidrag skulle inom orterna tecknas och jemväl blifvit tecknade. Kändt var, att ene entreprenören, Billups, egde enskild förmögenhet, uppgående till närmare två millioner kronor; och då det lyckades entreprenörerne att år 1872 afsluta kontrakt med Göteborgs Handelskompani om af de till sex millioner kronor beräknade obligationerna, ansåg det under tiden bildade Halmstad—Jönköpings jernvägsaktiebolaget sig ega grundade skäl att antaga det byggnaden skulle kunna utan afbrott fullbordas. Men efter att hafva intill år 1876 inlöst obligationer för 3,916,400 kronor, vägrade Handelskompaniet att uppfylla kontraktet, en vägran, som slutligen fick sin antagliga förklaring uti denna institutions genom afträdande af sina tillgångar erkända oförmåga att fullgöra sina förbindelser. Under tiden hade dock Billups, som ensam öfvertagit arbetets fullbordande, utan synnerliga afbrott, men vida långsammare än beräknadt varit, hvarför ock prolongation af byggnadstiden måst medgifvas, med uppoffring af hela sin förmögenhet fortsatt arbetet, så att 10,8 mil af den öfver 18 mil långa banan redan år 1877 öppnats för trafik och fyra mil ytterligare kunnat

vid detta års ingång äfvenledes öppnas. — Billups, hvars bemödanden att fullgöra sitt åtagande jernvägsstyrelsen måste vitsorda såsom aktningsvärda, befinner sig nu, — enligt hvad styrelsen tror sig med visshet känna, enär obligationer och aktier i jernväg fortfarande äro nästan osäljbara — urständsat att fortsätta banbyggnaden. De orters invånare, för hvilka företrädesvis jernvägen skall bereda oberäkneligt gagn, förmå icke att för banans fullbordan göra ytterligare nämnvärda tillskott. Uteblifvandet af detta gagn, hvars kulmination är förknippad med banans anknötning till statens stambana, är icke den enda, måhända för en längre framtid fortfarande skadan; en annan af icke ringa betydighet ligger deruti, att det tillflöde af gods- och persontrafik, som för denna stora farled är för statens södra stambana att förvänta, då sammanbindning vid Nässjö eger rum, för lika lång framtid varder hämmadt.

Väl kan det icke vara för styrelsen okänt, att statsverkets tillgångar tagas i anspråk för mångfaldiga behof, och hon har ock därför hittills undvikit att täfla om understöd, som kommit flerfaldiga andra jernvägsföretag till godo; men då nu annan utväg icke återstår, då en jemförelsevis ringa uppoffring fordras för att tillägna landet och den på sådant kommunikationsmedel, söder om Dalelven, mest vanlottade ort, en jernväg af öfver 18 mils längd, skärande statens stambana och af samma spårvidd som denna med naturlig slutpunkt vid det ena af landet omgifvande haf och genom sammanbindandet med Oskarshamnbanan beredande samfärdsel med det andra, samt då icke blott indirekta fördelar genom orternas höjande i materielt välstånd utan äfven direkta genom ökade inkomster för statsbanan innebära fullgiltiga motiv för bifallet, vågar styrelsen hoppas att Riksdagen, då frågan hemställes till Riksdagen, skall bevilja erforderliga beloppet. Detta belopp, förmenar styrelsen, skulle kunna inskränkas till 500,000 kronor, om det erhöles utan återbetalningsskyldighet, i hvilket fall styrelsen antager, att bristen skulle på annat sätt kunna fyllas.

Med anledning af dessa förhållanden, hvilka blifvit mig meddelade, tillåter jag mig, såsom ledamot af Riksdagens Andra Kammare och bosatt i närheten af jernvägslinien, härigenom vördsamt hemställa:

att Riksdagen måtte, för fullbordandet af banan emellan Halmstad och Nässjö, bevilja ett anslag af *fem hundra tusen kronor* utan återbetalningsskyldighet, att ställas till jernvägsstyrelsens förfogande, dervid dock torde böra fästas det vilkor, att medlen icke af Stats-

verket utbetalas, förrän hela banan är fullbordad samt enligt Kongl. Maj:ts nådiga förordnande för allmän trafik öppnad.

Stockholm den 19 Januari 1880.

A. W. Wigardt.

Undertecknade instämma i ofvanstående.

Gust. Nordenskjöld.

L. J. Larsson.

Carl Mejenqvist.

N:o 13.

Af Herr E. G. Burman: Angående ändring af 7 § 2 mom. i gällande bevillningsförordning.

Ehuru jag icke hyser den, i mångens tanke, enda sanna och ofelbara tron, att man i inkomsten ensamt funnit den rätta värdemätaren af en persons skatteförmåga, vill jag dock, enär jag villigt medgifver, att inkomsten till en del bestämmer skatteförmågan, att förordningen om inkomstbevillningens utgörande skall följdriktigt tillämpas och att således all den verkliga inkomst, en person haft under året, skall till bevillning taxeras. Detta tyckes mig icke vara iakttaget i gällande bevillningsförordning. Jag får därför föreslå, att ur dess 7 § mom. 2 måtte uteslutas orden — — traktamente för förrättning å annat ställe, än tjänstemans eller i förrättning deltagande persons vanliga boningsort — — — — arvode för riksdag eller revision å annan ort, än den, der arfvodes eller traktamentstagaren är bosatt. Till stöd för denna min vördsamma hemställan får jag andraga:

1:o. Att inga andra afdrag böra medgifvas än sådana, der inkomsten redan förut är beskattad eller der inkomsten är skenbar, icke verklig, det vill säga sådana, der man med bästa vilja icke kan göra några inbesparingar utan är tvungen med ena handen utgifva hvad man med den andra emottagit. En sådan skenbar inkomst är dock icke traktamente och arvode för förrättning, riksdag eller revision utom bostadsorten. Af egen erfarenhet vet jag väl, att t. ex. riksdagsmannas-arvodet icke förslår